

Europarådets
konvention
**om åtgärder
mot
människohandel**

Övervakningsmekanism

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

VAD ÄR KONVENTIONENS SYFTEN?

■ Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel, som trädde i kraft den 1 februari 2008, syftar till att förebygga människohandel, skydda brottsoffer och lagföra förövare. Konventionen omfattar alla former av människohandel, nationell eller gränsöverskridande, oberoende av dess eventuella samband med organiserad brottslighet och omfattar alla offer för människohandel (kvinnor, män och barn), liksom alla former av utnyttjande. I konventionen anges också åtgärder för att främja partnerskap med det civila samhället och internationellt samarbete.

■ Den främsta betydelsen av konventionen är dess fokus på mänskliga rättigheter och skydd för brottsoffer. Konventionen definierar människohandel som ett brott mot de mänskliga rättigheterna och en kränkning av människans värdighet och integritet. Det medför att de nationella myndigheterna hålls ansvariga om de inte vidtar åtgärder för att förebygga människohandel, skydda brottsoffer och utreda fall av människohandel.

■ Eftersom människohandel är en världsomfattande företeelse som inte känner några nationella gränser är konventionen relevant för länder över hela världen och står öppen för dem alla.

HUR ÖVERVAKAS TILLÄMPNINGEN AV KONVENTIONEN?

Genom konventionen inrättades en oberoende övervakningsmekanism med uppgift att bedöma hur väl bestämmelserna genomförs. Övervakningsmekanismen, som betraktas som en av konventionens främsta styrkor, består av två organ, GRETA (Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings) och partskommittén.

Vad är GRETA?

GRETA, Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings, har ansvar för att utvärdera tillämpningen av konventionen av de länder som har ratificerat den. GRETA är sammansatt av 15 oberoende och opartiska sakkunniga från de länder som undertecknat konventionen. De kommer från olika bakgrund (jurister, yrkespersoner inom brottsbekämpande myndigheter, psykologer, läkare, företrädare för det civila samhället etc.) och väljs på grundval av deras yrkesmässiga erfarenhet inom områden som omfattas av konventionen. Mandatet för GRETA:s ledamöter löper i fyra år, och kan förnyas en gång.

Hur utför GRETA sitt övervakningsarbete?

■ GRETA:s övervakningsaktiviteter är indelade i omgångar. I början av varje omgång väljer GRETA vilka bestämmelser i konventionen som ska ligga till grund för övervakningen och fastställer det lämpligaste sättet att genomföra utvärderingen.

■ För sitt övervakningsarbete använder sig GRETA av flera olika metoder för att samla in information. Som ett första steg sänder GRETA ut ett frågeformulär till myndigheterna i det land som är föremål för utvärdering. Den inkomna informationen analyseras av GRETA, som vid behov kan begära ytterligare information för klargörande eller komplettering av svaren.

■ Förutom att sända ut ett frågeformulär genomför GRETA också ett utvärderingsbesök i landet i fråga. Vid sådana besök kan djupgående samtal hållas med statliga tjänstemän, polis, åklagare, parlamentsledamöter och andra relevanta intressenter.

■ Utvärderingsbesöken ger också GRETA möjlighet att besöka inrättningar som ger hjälp till offer för människohandel. GRETA kan alltså begära att få besöka kriscentraler eller tillflyktsplatser för offer för människohandel som drivs av offentliga organ eller icke-statliga organisationer, centra för papperslösa eller asylsökande, gränsstationer eller sjukhus. Sådana besök gör det möjligt att kontrollera effektiviteten av åtgärder som har vidtagits för att tillämpa konventionen.

DET CIVILA SAMHÄLLET S ROLL

■ Det civila samhället är en viktig informationskälla för GRETA. Under utvärderingsbesöken genomför GRETA möten med företrädare för icke-statliga organisationer (NGO:s) och andra företrädare för det civila samhället (t.ex. fackföreningar, advokatsamfund och företrädare från den akademiska världen) som är engagerade i kampen mot människohandel. GRETA kan besluta att rikta sitt frågeformulär till, eller begära in andra upplysningar från, icke-statliga organisationer och andra medlemmar av det civila samhället som har tillgång till pålitliga informationskällor och som har möjlighet att, om så är lämpligt, kontrollera denna information.

GRETA-RAPPORTER

■ I GRETA:s landutvärderingsrapporter ges en analys av situationen i de olika länderna beträffande åtgärder som vidtagits för att bekämpa människohandel och förslag på hur tillämpningen av konventionen kan stärkas. Rapporterna skrivs i en anda av samarbete och är avsedda att bistå staterna i deras egna ansträngningar att tillämpa konventionen.

■ GRETA granskar utkast till utvärderingsrapporter vid sina plenarmöten. Utkasten sänds sedan till regeringen i fråga för kommentarer, som GRETA sedan tar hänsyn till vid avfattandet av den slutliga rapporten. Denna slutliga rapport framläggs sedan inför de berörda myndigheterna, som ges möjlighet att komma in med eventuella slutkommentarer. Därefter offentliggörs GRETA:s rapport, tillsammans med eventuella kommentarer från myndigheterna.

PARTSKOMMITTÉN

■ Bevakningsmekanismens andra organ, partskommittén, är sammansatt av nationella representanter för länder som har ratificerat konventionen. Partskommittén kan anta rekommendationer till enskilda länder om vad de bör göra för att åtgärda vad som framkommit i GRETA:s rapport.

FRÅN ÖVERVAKNING TILL STÖD FÖR TILLÄMPNINGEN AV KONVENTIONEN

■ Det övervakningsarbete som utförs i enlighet med Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel tillför värde på tre plan:

- ▶ det bedömer hur väl de omfattande åliggandena enligt konventionen följs, och stimulerar till bättre efterlevnad;
- ▶ det ger skräddarsydd rådgivning om hur hindren ska övervinnas;
- ▶ det utgör ett forum för internationellt samarbete där man kan dela information och god praxis och där det internationella samhället kan informeras om ny utveckling på området vilket kan bidra till gemensamma åtgärder för att förebygga och ingripa mot problem.

■ Resultaten av detta övervakningsarbete finns på internet och har blivit en informationskälla för alla som är engagerade i kampen mot människohandel. Europarådet stöder också regeringarna i deras tillämpning av konventionen och av de rekommendationer som övervakningsprocessen resulterar i.

För kontakt och ytterligare information:

Sekretariatet för Europarådets konvention om åtgärder mot
människohandel (GRETA och partskommittén)

Europarådet / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Frankrike / France

e-post / e-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking